

Тільки зважаючи на перераховані рекомендації та їх суворе дотримання, можливий достатній рівень ефективності в подоланні заїкання.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, методика Н.Чевельової спрямована на подолання заїкання у молодших школярів в процесі ручної праці. В основу її покладено принцип послідовного ускладнення мовленнєвих вправ, що сприяє подоланню патологічних мовленнєвих навичок, та виробленню правильної техніки мовлення. Автором описані етапи корекційно-логопедичної роботи та надані методичні рекомендації щодо ефективної організації занять з молодшими школярами із заїканням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чевелева Н. А. Исправление заикания у детей / Н. А. Чевелева. – М : Просвещение, 1964. – 64 с.
2. Чевелева Н. А. Исправление речи у заикающихся школьников / Н. А. Чевелева. – М : Просвещение, 1966. – 96 с.
3. Шеремет М. К. Логопедія / М. К. Шеремет. – К : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 672 с. – (друге).

УДК 376.1-056.264:81'233:[373.21:316.356.2]

О. В. Дорофєєва

студентка спеціальності
«Спеціальна освіта (Логопедія)»

Л. Л. Стахова

кандидат педагогічних наук, доцент
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

СПІВПРАЦЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З СІМ'ЄЮ ДИТИНИ, ЯКА МАЄ МОВЛЕННЄВІ ПОРУШЕННЯ

У статті висвітлені форми роботи спеціалістів дошкільного навчального закладу з батьками, діти яких мають порушення мовленнєвого розвитку.

В статтє освещены формы работы специалистов дошкольного учебного заведения с родителями, дети которых имеют нарушения речевого развития.

The article discusses the forms of work the specialists of kindergarten with parents whose children have impaired speech development.

Ключові слова: взаємодія, дошкільний навчальний заклад, сім'я, дослідження, батьки, дошкільник, виховання, корекція мовлення.

Ключевые слова: взаимодействие, дошкольное учебное заведение, семья, исследования, родители, дошкольник, воспитание, коррекция речи.

Keywords: interaction, kindergarten, family, study, parents, preschool, education, correction of speech.

Постановка проблеми. Дослідження спеціалістів психологів, педагогів та соціологів довели, що сім'я дитини-дошкільника потребує допомоги у навчанні та вихованні, не залежно від того чи має дитина мовленнєві порушення, чи ні. Зрозуміло, що родина і дошкільний навчальний заклад, який має свої особливі освітні задачі, не можуть існувати окремо один від одного і повинні співпрацювати для нормального розвитку дитини-дошкільника [5].

Новітній етап розвитку корекційної педагогіки та психології характеризується пошуком шляхів соціальної адаптації дітей з психофізичними особливостями розвитку. Великих успіхів у соціалізації дитини з особливими освітніми потребами можна досягнути лише за активної участі в цьому процесі всієї родини дошкільника, зокрема батьків. Питання сім'ї дитини з особливостями розвитку є одним з найактуальніших [2].

Мета статті: розглянути значення взаємодії дошкільного навчального закладу з батьками дітей, які мають порушення мовлення та можливі форми роботи ДНЗ з сім'ями дошкільників.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до закону України «Про освіту», основною метою дошкільного навчального закладу (ДНЗ) є підтримання співпраці з сім'єю для забезпечення повноцінного розвитку дитини.

Як показує практика та підтверджують педагогічні дослідження, батьки дитини визнають авторитет ДНЗ у вирішенні навчально-виховних задач, але не вважають потрібним приймати участь у педагогічній роботі. Педагоги недооцінюють роль сім'ї і не прагнуть об'єднати з батьками зусилля для розвитку та виховання дітей, тому не налагоджують певним чином зворотній

зв'язок, не використовують повною мірою вплив родини на дитину [5].

Л. В. Загік фіксує наступні проблеми сім'ї відносно виховання дитини-дошкільника:

- малий досвід молодих батьків;
- послаблення традицій сімейного виховання;
- зменшений час спілкування з дитиною;
- формалізація відносин з дитиною;
- невміння розібратись в мотивах поведінки дитини;
- незнання методів та змісту виховання дитини;
- низька культура внутрішньосімейних відносин [1].

Активна позиція ДНЗ у спільній діяльності з сім'єю передбачає диференційований вплив на батьків. Вона не тільки забезпечує підвищення педагогічного потенціалу родини, але також має прямий вплив на зміну рівня виховання та розвитку дошкільника. Таким чином, найбільш конструктивною формою взаємодії сім'ї та педагогічного колективу є співпраця. Аналіз літератури дає підстави розглядати співпрацю як узгоджену діяльність щодо досягнення спільної мети та результатів, у якій творчі здібності та можливості партнерів реалізуються найбільш повно і досягають якісно нового рівня розвитку.

Дуже важливо знайти механізми, які підвищують успішність батьків у питаннях з виховання та навчання дітей, в тому числі і у питаннях щодо розвитку мовлення, з одного боку, та реалізувати батьківські можливості аналізу власного ефективного досвіду по взаємодії зі спеціалістами ДНЗ, з другого. Саме тому дана проблема потребує досліджень [6].

Звичайні форми роботи з батьками в навчально-виховних закладах часто не можуть дати потрібних гарних результатів, оскільки велика кількість батьків не мають уявлення, як спеціалісти працюють із їхніми дітьми у сучасному освітньому закладі, а отже, не можуть бути повноцінними учасниками навчально-виховного процесу. Є необхідність знаходити нові форми роботи, розробляти і впроваджувати нові програми співпраці дошкільного закладу і сім'ї щодо нав-

чання та виховання дітей [2].

Як відомо, емоції є мотиваторами, а мотивація спонукає до дій. Впливаючи на емоції батьків, логопед стимулює прагнення брати участь у корекційній роботі з дітьми [4].

Умовно виділяють такі основні форми роботи логопеда з батьками: індивідуальні, групові, колективні та масові.

Індивідуальна робота з батьками має перевагу над колективною, дозволяючи встановити довірчі відносини з членами родини. Такі форми роботи реалізуються завдяки безпосереднього спілкування з батьками однієї дитини: родина виконує завдання у зошитах з індивідуальної роботи, логопед проводить бесіди, консультації для батьків, батьки переглядають індивідуальні заняття учителя-логопеда, заповнюють зошит взаємозв'язку.

Такі форми роботи як групові, можна проводити з батьками у межах логопедичної групи: це виготовлення стендів для батьків, створення папок-пересувок «Педагогічна кімната», «Навчаємся разом», «Рекомендації учителя-логопед». Також логопед може створювати власні бібліотеки дитячої та спеціальної логопедичної літератури, організовувати спільну підготовку до свят, проводити екскурсії (педагоги-спеціалісти, батьки, діти), бере участь у допомозі батькам стосовно підбору матеріалу для виготовлення логопедичних альбомів та посібників з наочним матеріалом, виготовляє скриньки запитань, проводить анкетування, батьківські збори, відкриті підгрупові та фронтальні заняття, організовує дискусійні виступи, виготовляє фонотеки та ігротеки (обмінювання дисками з аудіофайлами та розвивальними іграми), створює усний батьківський журнал, проводить вечори запитань та відповідей, а також бере на себе проведення спільних занять «Батьки та діти».

Колективні форми роботи здійснюються шляхом спілкування з батьками дітей усіх логопедичних груп дошкільного навчального закладу: логопед проводить анкетування, загальні батьківські збори, колективні бесіди, організовує дискусії, залучає батьків до вирішення проблемних ситуацій та завдань, проводить тематичні вечори, ділові ігри,

круглі столи, презентації науково-методичної та популярної літератури для батьків.

Масові форми роботи проводяться педагогами-спеціалістами з батьками і дітьми всього дошкільного навчального закладу: за порадою спеціалістів батьки беруть участь у підготовці, організації святкових заходів, розвагах, іграх, спортивних іграх-змаганнях, вікторинах, відвідують «День відкритих дверей», семінари-практикуми, круглі столи, конференції, виїзні засідання, лекції за участю науковців, практичних медиків, психологів, психіатрів, працівників соціальних служб. Взаємовідносини між вчителем-логопедом та батьками повинні бути відвертими, базуватися на розумінні та довірі з перших днів знайомства [3].

Висновки. Необхідність взаємодії сім'ї та дошкільного навчального закладу обумовлені: загальною виховною метою, загальним предметом та загальним результатом педагогічної діяльності. Варто враховувати складність проблеми, яка заключається в тому, що дитина виступає тут як об'єкт загальної педагогічної діяльності та одночасно як суб'єкт того процесу. Працівники ДНЗ та батьки повинні здійснювати специфічну форму співтовариства, направленою на збереження та розвиток активної позиції дитини, на допомогу та підтримку дитини в оволодінні нею позиції суб'єкта в доступних їй видах діяльності [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загик Л. В. Воспитателю о работе с семьей / Л. В. Загик, Т. А. Куликова, Т. А. Маркова. – Москва : Просвещение, 1989. – 192 с.
2. Комінко А. В. Модель взаємодії педагогів з батьками під час супроводу дітей з особливими потребами / А. В. Комінко, З. В. Толстолесова. // Логопед. – 2015. – №11. – С. 43.
3. Рібцун Ю. В. Співпраця вчителя-логопеда з батьками. Молодша логопедична група для дітей із ЗНМ / Ю. В. Рібцун. // Дефектологія. Особлива дитина : навчання та виховання. – 2011. – №1. – С. 33–37.
4. Тищенко С. В. Методи емоційного стимулювання у роботі учителя-логопеда з батьками / С. В. Тищенко. // Логопед. – 2016. – №4. – С. 43.
5. Фірсова І. Б. Особливості взаємодії дошкільного навчального закладу з сім'єю щодо питань розвитку мовлення дитини /

І. Б. Фірсова. // Спеціальна освіта. – 2012. – №3. – С. 122–129.

6. Янова В. М. Педагогіка співробітництва: сутність, ключові ідеї, форми та методи [Електронний ресурс] / В. М. Янова // Форуму педагогічних ідей «УРОК». – 2012.

УДК 376.1-056.264-053.4:81'233:81'34

К. В. Забашта

студентка спеціальності
«Корекційна освіта. Логопедія»

К. О. Зелінська-Любченко

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри логопедії
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ВИКОРИСТАННЯ ШУМОТЕРАПІЇ У КОРЕКЦІЙНО-ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ФОНЕТИКО- ФОНЕМАТИЧНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ

У статті розглядається методика шумотерапії, яка дає змогу впливати на розвиток фонетико-фонематичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.

В статті рассматривается методика шумотерапии, которая позволяет влиять на развитие фонетико-фонематической стороны речи у детей дошкольного возраста.

In the article the method shumoterapiyi that allows you to influence the development of phonetic and phonemic aspects of children of preschool age.

Ключові слова: мовленнєві порушення, фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення, шумотерапія, діти дошкільного віку.

Ключевые слова: речевые нарушения, фонетико-фонематическое недоразвитие речи, шумотерапия, дети дошкольного возраста.

Keywords: speech disorders, phonetic and phonemic speech underdevelopment, shumoterapiya, children of preschool age.

Постановка проблеми. Шумотерапія є досить поширеним корекційним засобом постановки голосу серед вокалістів, проте у роботі логопедів, які працюють з дітьми різного віку, використовується дуже рідко. Проте зважаючи на досить високу ефективність подібних процедур, варто її адаптувати до можливостей дітей та використо-